

Fløttur var 34 ár á Bakkafjørðinum

Í bókini hjá Sámal Johansen "Til lands" eru fleiri samrøður við gamlar menn sum hava verið til lands. Ein teirra var Elias Hansen, Líggjas á Fløttinum, í Syðrugøtu, sum fólk framvegis minnst á Bakkafjørðinum. Hann greiddi millum annað frá:

"Eg var í Íslandi og róði út í 34 ár á Bakkafirði. Fyrsta árið var 1907, og seinasta árið var 1949, okkurt vár fór burtur ímillum. Oftast vóru vit 11 menn í felag, við hvørt 4 menn, og seinasta árið vóru vit bara 2 menn.

Vit fóru við postskipum t.d. "Ceres", "Vestu" ella "Ingolf". Hesí skip sigldu tá regluliga millum Danmark, Føroyar og Ísland. Eg minnst, at tað plagdi at kosta 10 kr. fyri hvønn mann at fara við, um vit betaltu peningin í landi, men betaltu vit hann um-borð, kostaði tað 12 kr. Tá skuldi stýrimaðurin helst hava tær 2 kr.

Vit vóru í lastini á skipinum við øllum tí viðfæri, vit høvdu. Har var ofta trongligt, og svøvnurin var lítil, vit fingur onkran blund av og á, men gingu annars mest á dekkinum og válaðu. Áti var ikki gjørt nógv av, onkur kundi seta seg á lastalúkuna við einari seiðagreipu og einum rivi. Ein temunn ella ein kaffimunn kundu vit fáa frá teimum umborð, men skamm í tað, summir av kokkunum vóru trekir at lata okkum fáa nakað. Men ikki var leingi yvirum - einar 36 tímar, so ta stuttu tíðina kundu vit saktans klára okkum.

Á Bakkafirði fingur vit nýggj timburhús at búgva í. Hetta vóru mestsum at kalla stórir skúrar, sum vórðu bygdar til føroyskar útróðarmenn. Hesir skúrarnir vóru ikki væl gjørdir, tað geys so illa í teimum, at tá ið vindur var, var tað nærsum ikki inniverandi fyri gjóstri. Tá vóru tey gomlu íslensku moldhúsini ólíka lýggjari, og tað vóru fleiri, sum heldur vildu vera í teimum.

Konufólk at halda hús

Vit høvdu konufólk til at halda hús fyri okkum. Tey fyrstu árin vóru tað íslenskt konufólk, sum hildu hús hjá okkum, og summar av teimum dugdu bara óføra væl, bæði at hava tað reint og nossligt inni og at gera mat. Onkur av teimum hevði verið á húshaldsskúla og lært matgerð.

Tey seinastu árin høvdu vit føroyskt konufólk at halda hús. Tað var óføra gott at kunna hava konufólk heima at matgera og at

Gøtumenn sum í mong ár róðu út á Bakkafjørðinum. **F.v.** Zakarias Karl Joensen, Líggjas "Fløttur" Hansen, Líggjas Huusgaard, Hans Andreas Huusgaard og Hans Jacob Thomsen, kallaður Eiðis Hans Jakku

halda íbúðina reina og nossliga. Menninir høvdu nóg mikið at gera, og so eru tað so fáir menn, ið eru so húsligir, sum kvinnur eru.

Eg haldi, at húsaleigan mátti sigast at vera høg. Vit betaltu 1/10 av bruttoinntøkuni í húsaleigu. Tað vóru fiskakeyparnir, sum áttu húsini, vit búðu í, og áttu teir ikki húsini, so útvegaðu teir íbúðir. Saltaðu vit fiskin, so rindaðu fiskakeyparnir 1/10 av saltinum, og keyptu vit sild, so rindaðu teir 1/10 av tí, sum sildin kostaði. Skatt betaltu vit eisini, 35 oyru av hvørjum skippundi í ráfiski; 800 pund av ráfiski roknaðu teir fyri eitt skippund.(320 pund)

Tað skal verða skoytt inn her, at hetta gjald gav nógvan pening til íslendingar. Teir fingur ráð til at byggja sær hús. So nógv gav hetta av sær, at útgerðarmenn eisini kundu dríva bankavirksemi. Hetta var serliga galdandi á Brimnesi við Seyðisfjørðim.

Í bløðunum tá vóru eisini útgerðarmenn, sum lýstu við, at teir tóku bert 1/11 í leigu.

Fiskaðu egið agn

Vit seldu fiskin bæði sum ráfisk og saltfisk, tey fyrstu árin næstan bara sum ráfisk, men seinni fóru vit at flekja og salta fiskin. Har var stórir handil og stór goymsluhús til fiskin. Nógv fólk arbeiddu upp á fisk, harímillum eisini nógv føroyskt konufólk.

Vit brúktu snøri og pilk ta fyrstu tíðina á árinum, men tá ið tað kom út í juli mánað, brúktu vit mest línu. Tá var sildin komin. Vit høvdu sildagørn við okkum, og viðhvørt var nógv sild at fáa. Vit fingur altíð so mikið av sild,

at okkum treyt ongantíð agn. Sildina goymdu vit í frystikassum, og kava høvdu íslendingar í moldhúsum. Seinni, tá skip vóru farin at royna eftir sild, komu tey ofta inn á Bakkafjørðin, og tá plagdu vit at keypa agnsild frá teimum.

Tað kundi tíðum vera so nógvur sólvundur í Íslandi, at ikki var hugsandi um at royna útróður um dagin. Um hásummar eru næturnar ljósar, so tað hendi seg ofta, at vit fóru til útróðrar móti nátt, tí um náttina var stilli. Roynst varð til kl. 9-10 um morgunin, tá kom vindurin. So varð sett á segl. Fiskileiðirnar hjá okkum lógu soleiðis fyri, at tað bar til at sigla heim við segli meginpartin av leiðini. Tað vóru um fjøruti bátar, sum royndu um somu leið, so ofta vóru nógv segl at síggja á Bakkaflóanum og úti fyri Bakkabjörgum.

Viðhvørt var óføra nógv hýsa at fáa á línu. Tá steinurin var komin í bátin, kom øll línan upp á flot við hýsu á hvørjum huki.

Fiskurin svevur

Ójavnt var, sum fiskurin vildi taka. Vit sóu ofta niður á stórar toskatorvur, men fingur ongan, hann stóð beint upp og niður við gronini móti botninum. Hetta var nær landi og á so grunnum vatni, at botnur sást.

Eitt árið kom ein íslendingur við einum smádreingi úr Finna-firði til Bakkafjørðin at rógva út. Tað kom ikki so ógvuliga nógv burtur úr fiskiskapinum hjá hesum íslendingi, men hann visti nógv um fisk, og hvussu fiskar háttaði sær. Ein dagin vóru vit útrónir, men drupu ikki livandi. Vit royndu bæði eina og aðra leið, men fingur einki. Allir bátar fóru til lands uttan ein bátur úr Fuglafirði. Hesin bátur drálaði longst, og tá hann var á heimleið, kom hann fram á íslendingin og smádreingin, teir høvdu heldur einki fingið.

"Nú er fiskurin farin," heldur fuglfirðingurin við íslendingin.

"Nei, hann er," svarar íslendingurin.

"Hvar er hann?" spyr fuglfirðingurin.

"Hann svevur," svarar íslendingurin.

"Nær vaknar hann?" spyr fuglfirðingurin.

"Tá ið tað fer at fjara," svarar íslendingurin.

Fuglfirðingar steðgaðu á, og so var, sum íslendingurin

Hjálmar Hjálmarson greiðir í 2003 Elias Hansen, abbason Elias Hansen úr Syðrugøtu, frá umstøðunum hjá útróðarmonnum. Hendan myndin vísir eisini, hvussu óhøgligt tað hevur verið

Her sæst hvussu óhøgligt tað hevur verið

Gomul mynd av fjøruni í Bakkafjørðinum

